

L'Estat no aprova el projecte de connexió marítima de les Salines i la Ràpita

AHega motius relacionats amb l'impacte ambiental del projecte i qüestiona la pervivència de la concessió d'explotació de les Salines en l'escenari de canvi climàtic actual

La Ràpita Paula Pedrero

El projecte de recuperació de la connexió marítima entre les Salines de la Trinitat i la Ràpita sembla que no arribarà a bon port. El Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic ha informat desfavorablement sobre la sol·licitud d'Infosa de construcció d'un moll a la badia dels Alfacs. Este gir de guió inesperat dificulta que se n'aprove el projecte, que ja comptava amb el vistiplau de la Generalitat de Catalunya.

La construcció del moll d'1,4 km permetria el transport de sal per via marítima mitjançant una pontona que transportaria els camions carregats de sal fins a la Ràpita, en substitució de l'actual itinerari terrestre a través de la Barra del Trabucador, la qual es veu greument afectada en episodis de forts temporals, i eliminaria així la dependència de l'estat de la Barra per al transport de la sal. Infosa va presentar una primera proposta a finals del 2020 i, posteriorment, va fer una adaptació al projecte bàsic en resposta als informes ambientals de l'Agència Catalana d'Aigua i del Parc Natural del delta de l'Ebre, que va presentar a finals d'estiu. Les modificacions plantejades inclouen aspectes com una ocupació marítima menor, més permeabilitat de l'estructura, més garanties ambientals i la contemplació de mesures compensatòries per a protegir les poblacions de nacres i praderies de fanerògames marines.

MODIFICACIONS INSUFICIENTS Tanmateix, estos canvis no són suficients per al Ministeri, que apunta que "en l'aplicació dels principis recollits en la normativa bàsica per a la protecció del medi ambient, s'ha de vetllar per la selecció d'alternatives que suposin una menor ocupació del medi", tenint en compte que en l'espai on s'ubica

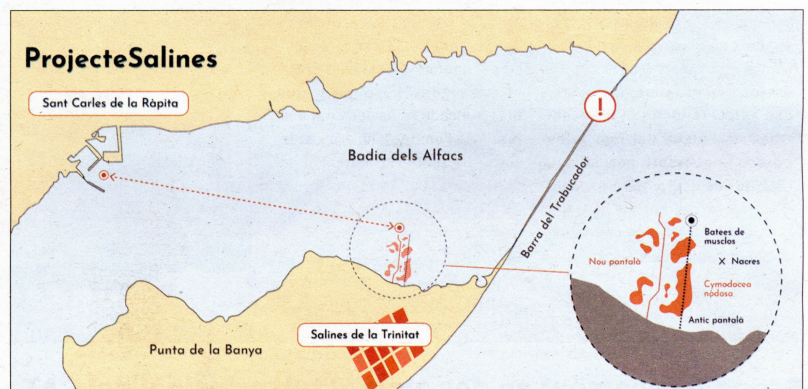
l'actuació concorren diverses figures de protecció: la Xarxa Natura 2000 (en concret, la Zona d'Especial Protecció per a les Aus, i la Zona d'Especial Conservació Delta de l'Ebre); l'Espai natural de protecció especial, conformat per la Reserva Natural Parcial de la Punta de la Banya; el Parc Natural del delta de l'Ebre; la catalogació de la Punta de la Banya com a zona humida; àrees d'interès faunístic i florístic, i el Pla d'espais d'interès naturals de Catalunya.

En este sentit, l'informe indica que "prevaldrà la preservació dels valors ambientals i socials enfront dels econòmics, i caldria valorar l'alternativa "0" o de no actuació, tenint en compte que la nova documentació aporta diverses alternatives. Però esta opció no es valora". A més, considera que les actuacions del projecte provocaran l'eliminació de la vegetació i de la fauna del llit marí per l'ocupació de la infraestructura i l'alteració de la qualitat de l'aigua ocasionada durant la fase constructiva i després de la construcció del moll. Estos canvis poden provocar un efecte negatiu significatiu sobre les nacres i les fanerògames marines, ambdues protegides.

RIGIDESA EN UN ENTORN CANVIANT Un altre dels arguments exposats en contra de la solució plantejada es relaciona amb el fet que esta és "una obra rígida que comporta el dipòsit de milers de metres cúbics de material petri de diferent naturalesa, entre escullera, pedra i llast, en el llit marí i en un entorn natural protegit com és el de la Punta de la Banya, amb l'única finalitat de satisfer les necessitats funcionals i operatives de l'explotació de les Salines de la Trinitat, una activitat industrial rígida en la seua concepció, protegida per dics, que es troba ubicada dins un espai natural canviant".

L'antic moll de fusta de les Salines, actualment desballestat.

Gràfica sobre la ubicació de les Salines i del futur moll amb relació a la Badia dels Alfacs.

A més, l'informe qüestiona la pervivència de la concessió d'explotació de les Salines de la Trinitat en l'escenari de canvi climàtic actual, tot i que esta no finalitza fins a finals del 2054. Reflexiona sobre el fet que "les seues actuacions no responen a una utilitat pública o un servei al públic" i que "fins i tot es podria entrar a analitzar-ne la pervivència de l'article 78.1.m de la Llei 22/1988, del 28 de juliol de costes de l'Estat". Segons este, "el dret a l'ocupació del domini públic

s'extingirà per revocació de la concessió quan les obres i les instal·lacions suportin un risc de ser afectades pel mar".

Per altra banda, l'informe conclou que l'ocupació de l'activitat salinera a la península de la Banya i les alternatives a plantejar haurien d'avaluar-se tenint en compte les accions a escala general que es desenvolupen a partir del Pla per a la protecció del litoral del delta de l'Ebre. Segons este, tan sols es conceben tres alternatives en cas

que no s'emprenca cap acció global: l'acomodació, que seria la situació que s'ha viscut en els últims temps, amb retirades parcials d'arena i reforç de les estructures de defensa; la protecció, mitjançant accions més severes sense realitzar retirades, fet que portaria a una situació de rigidesa en un tram de costa; i la retirada, que suposaria l'abandonament de l'activitat salinera en esta regió, o bé traslladar-se a un altre lloc o abandonar-hi l'activitat econòmica. ■